

χαθεί. Σχεδόν όλοι οι ποιητές που μεταμόρφωσαν την ελληνική λογοτεχνική σκηνή στα 1930 παρήγαγαν τα καλύτερα έργα τους μετά το 1950. Καμπή με πολλαπλή σημασία, όπως θα φανεί στο 5ο κεφάλαιο, αποτέλεσε η επταετία της χούντας, η οποία προκάλεσε τις έντονες και ποικίλες αντιδράσεις των συγγραφέων, τόσο των νεότερων όσο και των καθιερωμένων. Η παραγωγική και τώρα πια σχεδόν κατεστημένη γενιά ποιητών βαπτίστηκε 'γενιά του '70' ήδη από το 1971, όταν η ποίηση εξέφραζε με υπαινικτικό τρόπο τη διαμαρτυρία για την καταπάτηση των πολιτικών ελευθεριών (συμπεριλαμβανομένης και της ελευθερίας της έκφρασης).

Όσον αφορά στην πεζογραφία, συνεχίστηκαν, μετά από το χάσμα που προκάλεσε η χούντα, οι πειραματισμοί που επιχειρήθηκαν από τους λογοτέχνες της δεκαετίας του 1960. Δόθηκε έτσι η ώθηση που οδήγησε, στη δεκαετία του 1980, στην 'έκρηξη' της μυθιστοριογραφίας, όταν για πρώτη μάλλον φορά στην Ελλάδα η πεζογραφία απέκτησε μεγάλο αναγνωστικό κοινό και θέση ισάξια με την ποίηση. Η νέα αυτή γραφή, ιδιαίτερα από το 1980 και μετά, καλλιεργεί ένα λόγο πλούσιο σε υπαινιγμούς και σκόπιμα συνθέτει πολλούς και διαφορετικούς αφηγηματικούς τρόπους, άλλοτε απλώς ανακαλώντας και άλλοτε παρωδώντας είτε το ίδιο το ιστορικό παρελθόν είτε το σχολιασμό του. Η εξέλιξη αυτή στη νέα γραφή δεν έτυχε καθολικής αποδοχής. Δηλώνει ωστόσο την υπέρβαση της πόλωσης εξαιτίας της διγλωσσίας (που σχολιάστηκε παραπάνω) και εμπλουτίζει το σημερινό γραπτό λόγο με τρόπους που έμεναν ανεκμετάλλευτοι μετά τις κατακτήσεις του Παπαδιαμάντη και του Καβάφη.

Αυτές, λοιπόν, είναι οι τέσσερις κύριες αλλαγές που διαμόρφωσαν τη νέα θεώρηση για την ελληνική λογοτεχνία των δύο τελευταίων αιώνων, που αποτελεί και το θέμα αυτού του βιβλίου. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να εκτεθεί η κατεύθυνση της παρούσας μελέτης και οι περιορισμοί που αυτή επιβάλλει.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

'Τώρα'. Συνάγεται από τα προηγούμενα ότι η κατεύθυνση που υιοθετείται σε αυτό το βιβλίο είναι αδιάσπαστη από την εποχή της συγγραφής του. Ίσως κάποιοι τη θεωρήσουν ιδιαίτερα υποκειμενική. Στην πραγματικότητα όμως δεν είναι παρά μια επαναδιατύπωση της παλιάς, και βέβαια αδιαμφισβήτητης, πεποίθησης ότι κάθε γενιά χρειάζεται να αρθρώσει εκ

